

Büyük Mücadele Serisi

24: DİN VE DEVLET'İN AYRI KALMASI

Geçen sefer kadim İsrail'in gerçek bir teokrazi olduğunu gördük. Teokrazi, Tanrı'nın hükümetidir. Tanrı'nın kendisi İsrailileri Mısır'dan çıkarıp onlara yasaları ve bunlara uygun cezaları verdi. On Emir'deki ilk 4 emir, insanların Tanrı'ya olan sorumlulukları açıklıyor. Son 6 emir ise, insanların başka insanlara yönelik sorumluluklarını betimliyor. Teokrazi döneminde, putperestlik, Allah'a küfretmek, falcılık ve Şabat Gününü bozmak gibi Rabb'e karşı yapılan günahlar, idamla cezalandırılırdı. Neden? Bugünlerde çoğu ülkede mesela falcılık için insanlara idam cezası çarptırılmıyor. Neden o zamanda yapıldı? İlk olarak, bu günahlar, Rabb'in fiziksel olarak bulunduğu yerde, O'nun gözü önünde yapılırdı.

Mısır'dan Çıkış 13:21 Gece gündüz ilerlemeleri için, RAB gündüzün bir bulut sütunu içinde yol göstererek, geceyin bir ateş sütunu içinde ışık vererek onlara öncülük ediyordu.

Rab, onların görebileceği mucizeler yapardı. Tanrı'nın varlığı sadece bir inanç değildi, O, bizzat aralarındaydı. Böyle bir durumda Rabb'e karşı yapılan günahlar resmen isyan oluyordu.

Bununla birlikte, günah işleyen insanları Rabb'in kendisi yargıladı. Sadece ve sadece Rab, insanların güdülerini okuyabilir. Kararlarını Musa'ya ve Yeşu'ya doğrudan doğruya yüz yüze konuşarak, başrahibe ise Urim ve Tummim aracılığıyla iletirdi.

Rabb'in kendisi İsrail'in kralıydı. Ancak İsraililer, insan bir kral istediler ve Rab, tahtına bir insanın oturmasına izin verdi. Böylece, ardarda gelen insanlar Rabb'in tahtına oturdu.

Zamanla bu krallar o kadar kötü davrandılar ki, taht ellerinden alındı. Teokrazi bitti. Rab doğrudan doğruya millete talimat vermiyordu. Taht, İsa'ya kendisi tekrar bu dünyaya gelince verilecek. O'nun krallığı bitmeyecek. Bu krallık, İsa'nın görkemli krallığıdır. Şimdi Şeytan, kendisinin bu dünyanın kralı olduğunu ileri sürüyor. İsa'nın krallığı bu dünyadan değildir. Şu an, İsa'nın krallığı lütf krallığıdır. Teokrazi yok bu dünyada ve insanların bir teokrazi kurma hakkı yok. Çünkü o gerçek bir teokrazi değildir ve gerçek teokrazi olamaz.

İsa, bu konuda kısa ve kapsamlı bir ifadeyle konuştu. Bugün sözlerine bakıp incelemek istiyoruz.

Luka 20:25 O da, "Öyleyse Sezar'ın hakkını Sezar'a, Tanrı'nın hakkını Tanrı'ya verin" dedi.

Sezar'ın hakkı nedir? Devlet işleri. Tanrı'nın hakkı nedir? Din işleri. İsa, bunları ayırdı.

İnsanların, sizin Allah'la ilgili ilişkinizle karışma hakları yoktur. Bu husus, sadece ve sadece siz ve Rabb'in arasında duruyor. Sezar, yani devlet, Allah'la ilgili ilişkinizin alanına girince, devlet Allah'ın imtiyazına giriyor ve orada hakkı yoktur. O durumda devlet, haddini aştı. Bu kavram üzerinde Pavlus yazdı.

Romanlılar 13:1-13 Herkes, baştaki yönetime bağlı olsun. Çünkü Tanrı'dan olmayan yönetim yoktur. Var olanlar Tanrı tarafından kurulmuştur.² Bu nedenle, yönetime karşı direnen, Tanrı buyruğuna karşı gelmiş olur. Karşı gelenler yargılanır.³ İyilik edenler değil, kötülük edenler yöneticilerden korkmalıdır. Yönetimden korkmamak ister misin, öyleyse iyi olanı yap, yönetimin övgüsünü kazanırsın.⁴ Çünkü yönetim, senin iyiliğin için Tanrı'ya hizmet etmektedir. Ama kötü olanı yaparsan, kork! Yönetim, kılıcı boş yere taşımıyor; kötülük yapanın üzerine Tanrı'nın gazabını salan oç alıcı olarak Tanrı'ya hizmet ediyor.⁵ Bunun için, yalnız Tanrı'nın gazabı nedeniyle değil, vicdan

nedeniyle de yönetime bağlı olmak gerekir.⁶ Vergi ödemenizin nedeni de budur. Çünkü yöneticiler Tanrı'nın bu amaç için gayretle çalışan hizmetkârlarıdır.⁷ Herkese hakkını verin: Vergi hakkı olana vergi, gümrük hakkı olana gümrük, saygı hakkı olana saygı, onur hakkı olana onur verin.⁸ Birbirinizi sevmekten başka hiç kimseye bir şey borçlu olmayın. Çünkü başkalarını seven, Kutsal Yasa'yı yerine getirmiş olur.⁹ “Zina etmeyeceksin, adam öldürmeyeceksin, çalmayacaksın, başkasının malına göz dikmeyeceksin” buyrukları ve bundan başka ne buyruk varsa, şu sözde özetlenmiştir: “Komşunu kendin gibi seveceksin.”

Bu metin, İsa'nın “Sezar'ın hakkını Sezar'a, Tanrı'nın hakkını Tanrı'ya verin” sözlerinin bir tefsiridir. Devletin haklı alanı var. Pavlus, 6., 7., 8., 9. ve 10. buyruktan atıfta bulunuyor. Özeti olarak, son 6 emir şudur: Komşunu kendin gibi seveceksin.

On Emir'de başka buyruklar var. Bunlar, yasanın ilk levhasında yazılıdır. Dört tane var. 1: “Benden başka tanrın olmayacak”, 2: “Kendine yukarıda gökyüzünde, aşağıda yeryüzünde ya da yer altındaki sulara yaşayan herhangi bir canlıya benzer put yapmayacaksın. Putların önünde eğilmeyecek, onlara tapmayacaksın”, 3: “Tanrın RAB'bin adını boş yere ağzına almayacaksın” ve 4: “Şabat Günü'nü kutsal sayarak anımsa. Altı gün çalışacak, bütün işlerini yapacaksın.¹⁰ Ama yedinci gün bana, Tanrın RAB'be Şabat Günü olarak adanmıştır. O gün sen, oğlun, kızın, erkek ve kadın kölen, hayvanların, aranızdaki yabancılar dahil, hiçbir iş yapmayacaksınız.¹¹ Çünkü ben, RAB yeri göğü, denizi ve bütün canlıları altı günde yarattım, yedinci gün dinlendim. Bu yüzden Şabat Günü'nü kutsadım ve kutsal bir gün olarak belirledim.” Bu buyruklar, bireylerin ve Allah arasındaki ilişkiye dairdir. Bunların özeti olarak İsa şöyle söyledi: “Tanrın Rab'bi bütün yüreğinle, bütün canınla ve bütün aklınla seveceksin.”

Görüyoruz ki, Pavlus, İsa'nın sözlerini yorumlayarak ilk dört emri, son 6 emirden ayırdı. Pavlus, devletin işlerini açıklarken ilk 4 emirden alıntı almadı. Pavlus ilk dört emri biliyordu. Kasten onlardan alıntı almadı. Neden? Çünkü devlet yöneticilerinin, insanların Allah'a yönelik sorumluluklarını yasallaştırma hakları olmadığını biliyordu.

Bazı insanlar bu kavramı inkâr ederek şöyle ileri sürüyor: Allah'a küfretmek, toplum için iyi değildir. Böylece Allah, toplumun iyiliği için toplumun Allah'a küfretmeyi yasaklamasını istiyor.

Tabii ki insanların Allah'a küfretmesi kötüdür. İyi aileler tarafından güzelce eğitilmiş insanlar küfretmez. Ancak devletin, insanları herhangi bir dine bağlı olmaları ve-veya dindarlık dereceleri konusunda zorlaması iyi değildir.

Devlet, küfrü doğru dürüst tanımlayamaz. Bundan şu sonuç çıkar: küfrü cezalandırmamalıdır. Neden? Küfür Allah'la ilgilidir. Küfür doğrudan doğruya Allah'a karşı bir günahdır.

Biri şöyle söyleyecek: Allah'a küfretmek topluma zarar veriyor, böylece cezalandırılması lazım. Yaratıcı hor görülürse, çocuklarımız er ya da geç devlet işçileri olacak ve Yaratıcı'ya saygı göstermeyecek. Bütün toplum mahvolacak. Bu sebeple devletin işlerinden biri küfrü cezalandırmaktır.

Fakat, devlet küfrü nasıl tanımlayacak?

Matta 9:2-9 Kendisine, yatak üzerinde felçli bir adam getirdiler. İsa onların imanını görünce felçliye, “Cesur ol, oğlum, günahların bağışlandı” dedi.³ Bunun üzerine bazı din bilginleri içlerinden, “Bu adam Tanrı'ya küfrediyor!” dediler.⁴ Onların ne düşündüklerini bilen İsa dedi ki, “Yüreğinizde neden kötü düşüncelere yer veriyorsunuz?⁵ Hangisi daha kolay? ‘Günahların bağışlandı’ demek mi, yoksa ‘Kalk, yürü’ demek mi?⁶ Ne var ki, İnsanoğlu'nun yeryüzünde günahları bağışlama yetkisine sahip olduğunu bilirsiniz diye...” Sonra felçliye, “Kalk, yatağını topla, evine git!” dedi.⁷ Adam da

kalkıp evine gitti.⁸ Halk bunu görünce korkuya kapıldı. İnsana böyle bir yetki veren Tanrı'yı yüceltiler.

İsa, birinin günahlarını bağışladığı zaman, bazı din bilginleri O'nu Allah'a küfretmekle suçladılar. Ancak İsa suçlu muydu? Değildi. Halk yanlıştı. O yüzden Allah din ile ilgili mahkûm etme hakkını insanlara, devletlere vermiyor. Her zaman kendilerini haklı düşünürken insanlar hata yapıyorlar.

Markos 14:61-64 Ne var ki, İsa susmaya devam etti, hiç yanıt vermedi. Başkâhin O'na yeniden, "Yüce Olan'ın Oğlu Mesih sen misin?" diye sordu.⁶² İsa, "Benim" dedi. "Ve sizler, İnsanoğlu'nun Kudretli Olan'ın sağında oturduğunu ve göğün bulutlarıyla geldiğini göreceksiniz."⁶³⁻⁶⁴ Başkâhin gıysilerini yırtarak, "Artık tanıklara ne ihtiyacımız var?" dedi. "Küfürü işittiniz. Buna ne diyorsunuz?" Hepsini İsa'nın ölüm cezasını hak ettiğine karar verdiler.

Günah işlememiş olan İsa, sözde küfrettiği için mahûm edilip idam edildi. İnsanlara, devletlere küfrü tanımlama, bunun üzerine yargılama ve mahkûm etme ve idam etme hakkı verilince, mutlaka hata yapıyorlar, masum insanlara hüküm veriyorlar.

Elçilerin İşleri 6:9-13 Ne var ki, Azatlılar Havrası diye bilinen havranın bazı üyeleri ve Kirene'den, İskenderiye'den, Kilikya'dan ve Asya İli'nden bazı kişiler İstefanos'la çekişmeye başladılar.¹⁰ Ama İstefanos'un konuşmasındaki bilgeliğe ve Ruh'a karşı koyamadılar.¹¹ Bunun üzerine birkaç kişiyi el altından ayartarak onlara, "Bu adamın Musa'ya ve Tanrı'ya karşı küfür dolu sözler söylediğini duyduk" dedirttiler.¹² Böylelikle halkı, ileri gelenleri ve din bilginlerini kışkırttılar. Gidip İstefanos'u yakaladılar ve Yüksek Kurul'un önüne çıkardılar.¹³ Getirdikleri yalancı tanıklar, "Bu adam durmadan bu kutsal yere ve Yasa'ya karşı konuşuyor" dediler.

Olayı görüyor musunuz? Kendi dinlerini korumak için halk İsa'nın öğrencisi İstefanos'u küfür ile suçladılar. Yalanlara başvurdular. Fakat din üzerinde İstefanos mahkûm edilip taşlandı. Bu örneklerdeki ortak noktanın altını çizmek istiyorum. Küfür suçlaması İsa'ya ve öğrencilerine, popüler, yani, toplumda hakim dinden farklı konuştukları için geldi. Farklı bakış, insanların kendi dinlerine tehdit olarak geldi ve bunu durdurmak için ölüm cezasını kullandılar.

Daniel'in üç arkadaşı, putperest bir din devleti olan Babil'de, popüler, genelde halk tarafından kabul edilen dinin ayinine katılmadıkları için kızgın ateşe atıldılar. Bu nedir? Devlet, din ile ilgili yasaları çıkarttı ve bunlara uymayanları mahkûm etti. Bu kadar basit. Ama bugünlerde bile insanlar, din kurallarını devlet aracılığıyla zorlayarak başka insanlara baskı yapıyorlar. Çok ülkede, popüler dine olan saygıyı düşürmek küfretmek demek. Böylece hiç kimse genelde kabul eden dine karşı ve ondan farklı bir şey söyleyemeyecek. Yoksa devlet veya bireyler onları öldürür.

Putperest Roma, Hristiyanlığın ilk 3 yüzyılında Hristiyanlara zulmetti. Putperest Roma, tanınmayan dinleri yasakladı. Hristiyanlık, yeni ve tanınmayan bir din olduğu için, yasaklanmıştı. Eğer, bir devlet, popüler dinden farklı söylenen her sözü küfür olarak tanımlayabilirse, o zaman ağzını açan herkesi cezalandırabilir. Putperest Roma da, çıkarttığı yasalara istinaden, haklı bir şekilde Hristiyanları idam etti, çünkü dinleri yasaktı. Roma, sadece yasayı yerine getiriyordu. Hristiyanlar, kabul edilen putperest dinin yanlış olduğunu açıkça öğretiyorlardı.

Avrupa'da, Orta Çağda, Valdensler, Hus, Jerome ve başka milyonlarca insan, kabul edilen Roma Katolik Kilisesi'nin öğretilerinin yanlış olduğunu söyledikleri ve Katolik olmayan başka öğretileri ilan ettikleri için idam edildiler. Eğer devletler, din alanına girip popüler dinden farklı olarak söylenen herhangi bir söz üzerine insanları cezalandırabilirlerse, o zaman, Katolik Kilisesi de bu insanları öldürmekte haklıydı.

Devlet, küfrü tanımlayabiliyorsa, o zaman 7. yüzyılda Mekke'de ortaya çıkıp, tapınılan ilahların gerçek ilah olmadığını söyleyen bir kişiyi idam etmek hakkı olurdu değil mi? Devlet o kişiye, "Siz putlarımıza karşı

konusuyorsunuz, ortalığı karıştırdınız. Dinimize küfrettiniz. Ölüm hak ettiniz” diyebilirdi. Devlet o kişiyi sözde küfrettiği için idam etseydi o kişinin ilan ettiği din bugün nerede olurdu? Yok olurdu. Anlatabildim mi?

Putperestlik, ilk ve ikinci emrin ihlalidir. Eğer devlet, 3. emrin ihlali olan küfrü cezalandırabilirse, o zaman 1. ve 2. emri de yasaklayabilir. Bu şekilde devlet Allah’ın yerine geçip dünyasal teokrasiyi kurabilir. İnsanlar bu işlere girerlerse, bunun sonu yoktur. Allah’ın bütün ayrıcalıklarını kendilerine üstlenmiş olurlardı. Haşa!

Bir kişi, popüler dinin yanlış olduğunu düşünürse, o dine olan saygısını azaltma hakkı vardır. Bütün din özgürlüğü buna dayalıdır. Çok ülkede İsa Mesih’in müjdesini vaaz etmek yasaktır. Popüler dine küfür sayılır. Neden? Popüler dinden farklı olduğu için, bir azınlık dinin ilan edilmesi, popüler, kabul edilmiş dinin saygınlığını azaltır.

Mantık şöyle dönüyor. Popüler dini temsil edenler, kendi dinlerinden başka bir şey duyunca kendilerini tutamayarak ayaklanıyorlar. Ortalığı karıştırıyorlar, şiddete başvuruyorlar. Sükûnet bozuluyor. Bu çoğunluk grubunu sağduyu halde tutmak için devlet bu popüler dinden farklı bir sözün söylenmesine izin vermez. Fakat kim sükûneti bozdu? Azınlık yoksa çoğunluk? Çoğunluk. Bu durum, popüler dine inananların erdemleri ile ilgili ne söylüyor? Kendilerini tutamazlar. Şiddete başvuran bir gruptur. Böylece kendi dinlerinin erdemlerini zayıf gösteriyorlar.

Küfre karşı sivil yasalar, Putperest ve Papalık Roması’nın ilkesidir. Hristiyan değildir. İsa devleti dinden ayırdı. Din özgürlüğü ve aydınlık için atılan her ileri adıma, bu pagan devletler ve papalık Roma’sı karşı çıktı.

Devletler ve bireyler, insanlara sivil cezalar uygulayarak, onları Allah’a ve İsa Mesih’e saygı gösterir hale getirebilir mi? Getiremez. Halk, kendilerini mahkemeye götürüp hapse atmaya hazır olanların dinini sevebilir mi? Sevemez. Bu davranışlar, Hristiyanlığın bütün ruhuna ve ilkesine aykırıdır. Allah’ın kendisi insanların vicdanlarını zorlamaz. Devlet neden bu işe girsin ki?

Devletin işi din işlerine girmek değildir. Devletin, tek bir insanın bile Allah’a yönelik sorumluluklarını yargılama, bunun için onu mahkûm etme, din kavramlarını, popüler dinin yanlış olduğunu söylemesini yasaklama hakkı yoktur. Bütün bunları Allah’ın kendisi yargılayıp cezalandıracak. Tanrı, bu hakkı devletlere ve bireylere devretmedi.

“Öyleyse Sezar'ın hakkını Sezar'a, Tanrı'nın hakkını Tanrı'ya verin”